

EFE

El tauler de joc ha quedat sacsejat i ningú no recorda quina posició ocupava la seva fitxa quan va començar la partida. Hi ha hagut molts moviments, alguns de reals i d'altres pura fanfarronada. Però el resultat final és que cap fitxa no ha pogut evitar posicionar-se en un lloc o altre del tauler del 27S. L'intent d'alguns jugadors de fer avortar el caràcter plebiscitari de les eleccions catalanes finalment ha fracassat, no tant per l'estratègia maldestra dels contraris al plebiscit com per l'habilitat dels jugadors que hi estaven a favor per trobar una estratègia conjunta que, d'altra banda, no provoqués una revolta interna entre els seus propis jugadors. Junts pel Sí, la candidatura unitària encapçalada per Raül Romeva que aplega CDC, ERC, MES, Demòcrates de Catalunya i que té

POLÍTICA

El tauler de joc del 27S

Tothom ha ensenyat les cartes per a les plebiscitàries catalanes. La llista unitària Junts pel Sí i la CUP ocupen el bloc del sí; PSC, PP i C's competiran per l'espai del no, i Catalunya Sí que es Pot, coalició de Podem i ICV-EUiA, i Unió, intentaran eixamplar l'espai del sí-no amb propostes socialment oposades.

Reportatge de Gemma Aguilera

PLEBISCIT A PUNT. Les candidatures per a les eleccions del 27S estan pràcticament dibuixades. A l'espera de confirmar alguns candidats, tots els partits han pres posició, voluntàriament o empesos pel context, en un dels tres punts cardinals del plebiscit. Sí, Sí-No, No. La sorpresa la van donar CDC i ERC en anunciar un pacte per a una llista cívico-política.

el suport de l'ANC, Òmnium Cultural i Súmate –entitats que tenen representació a la llista a través de Carme Forcadell, Muriel Casals i Eduardo Reyes– és qui ho ha sacsejat tot a poc més de dos mesos de les eleccions. Just quan l'unionisme i les propostes intermèdies de Catalunya Sí que es Pot i Unió ja donaven per segur que les reticències històriques entre CDC i ERC i la nul·la sintonia entre Artur Mas i Oriol Junqueras farien impossible un acord d'aquesta magnitud. També ho donaven per fet el PSOE i el PP, atenent a les informacions que rebien de les seves delegacions a Catalunya de la mà de Miquel Iceta i Alicia Sánchez Camacho, que darrerament han centrat les seves intervencions a posar de manifest les batusses entre independentistes, que desestabilitzaven el país i la societat.

“Junts pel Sí. I després, que guanyi el millor”. La frase, del cap de llista Raül Romeva, descriu exactament el moment d'excepcionalitat que viu el país, i que tal com van admetre en les seves intervencions Junqueras, Mas, Casals, Forcadell i Romeva, justifica una llista electoral que aplega sensibilitats ideològiques en l'àmbit social tan diferents. En una posada de llarg al Museu d'Història de Catalunya, la llista unitària va expressar la seva voluntat d'afrontar unes eleccions especials amb un full de ruta independentista que no depengui d'allò que faci o digui l'Estat espanyol. “Farem una cosa estranya i excepcional, sorprenent i que desconcerta però és extraordinària, perquè no són un país normal”, deia Raül Romeva, el cap de files. Artur Mas va assegurar que la intenció és “fer i fer-ho bé perquè fa anys que estem preparats”, mentre que Oriol Junqueras va insistir que la candidatura és “excepcional perquè el moment és excepcional”.

El primer punt del programa avançat per Romeva si guanya la candidatura serà “declarar solemnement que s'iniciï el procés d'independència”, per després aprovar una llei de

la transitorietat jurídica i acabar de bastir les estructures d'Estat i encetar el procés de redacció de la Constitució. A continuació, es durà a terme la proclamació d'independència, que suposarà la desconnexió respecte de l'ordenament jurídic espanyol vigent. En un període màxim de 18 mesos des de 27S s'hauran de convocar unes eleccions constituents. La creació del nou Estat culminarà amb l'aprovació de la Constitució per referèndum, i aquesta consulta servirà com a referendària de la independència. I malgrat les traves que hi pugui posar l'Estat espanyol, aquesta llista es compromet a continuar endavant perquè “anem a totes”. Per reforçar el caràcter transversal, Romeva també va glossar una dotzena de mesures de contingut social que inclouen un pla de xoc per garantir l'estat del benestar i el reforçament dels serveis públics.

Junts pel Sí ha consolidat el caràcter plebiscitari dels comicis com a mínim per als ciutadans independentistes mateix, que tindran l'opció de votar aquesta llista o la de la CUP, ambdues

garantia que si hi ha una majoria al Parlament s'iniciarà immediatament el procés de desconnexió amb l'Estat. També ha desactivat un dels principals arguments de campanya del bloc de l'esquerra reformista. La coalició Catalunya Sí que es Pot, integrada per Podem i ICV-EUIA, a l'espera que Procés Constituent decideixi la seva posició, planteja el 27S com un plebiscit a Artur Mas i la dreta de CDC, amb les retallades i la corrupció com a principals eixos que cal combatre. Però la incorporació a la llista unitària de perfils molt variats en l'eix social, i la fermesa d'ERC a la comissió del cas Pujol, desarmen com a mínim parcialment el combat esquerra-dreta en aquestes eleccions. Una circumstància que obligarà l'esquerra reformista a buscar noves fórmules per oferir un programa sòlid que complementi el combat social.

La CUP, tensora del procés

En el bloc del Sí també hi ha la CUP, que, tot i que no s'hagi sumat a la llista unitària per la presència de polítics i perquè →

LA CUP ES COMPROMET A FER DE “TENSORA” DEL PROCÉS MARCANT EL PAS A ERC I CDC

→ el full de ruta de l'endemà del 27S és més lent del que desitja l'esquerra independentista, durant tot el procés ha demostrat una maduresa política i responsabilitat de país que pocs podien esperar. De fet, el paper de la CUP en el procés és molt més rellevant del que es podria exigir a un grup amb només 3 diputats al Parlament de Catalunya. En tot moment s'ha assegut a negociar, ha donat suport quan ha calgut i ha fet de “tensora per evitar que ERC i CDC abaixin la guàrdia”, expliquen fonts de la CUP. El partit que fins ara ha liderat David Fernández i que ara conclou el procés de primàries per triar candidats per al 27S –en el moment de tancar aquesta edició no havien finalitzat–, és l'única força independentista a qui les enquestes atorguen un creixement molt rellevant i els seus líders són extraordinàriament ben valorats, justament per la seva funció de control sobre els dos grans partits sobiranistes, tant en l'eix nacional com en el social. La CUP ha liderat la lluita contra la corrupció des del Parlament i ha estat l'assot més dur de CiU en qüestions com les retallades en educació i sanitat i els polèmics consorcis sanitaris, entre d'altres. Tot plegat converteix la CUP en una formació que el 28 de setembre molt probablement tindrà la clau perquè el procés faci un pas de gegant, tant si Junts pel Sí obté majoria absoluta com si no.

Si la té, igualment la CUP pressionarà per accelerar al màxim el procés i assegurar la convocatòria d'unes eleccions constituents el més ràpid possible, per evitar que l'Estat pugui reaccionar. I sense la CUP el procés de trencament i construcció d'una república catalana no s'entendria. Per una altra banda, si calen els diputats de la CUP per fer president Artur Mas, els seus líders ja han deixat clar que no donaran suport incondicional, caldrà que el nou executiu faci marxa enrere en diverses qüestions d'interès prioritari per a l'esquerra independentista i paral·lelament acceleri el seu full de ruta. Passi el que passi, la CUP serà un actor principal l'endemà del 27S.

EFE

EFE

La gran bossa del Sí-No

Entre els independentistes i els unionistes, hi ha un gran graner de vots que, sobre el paper, es disputaran Catalunya Sí que es Pot, parcialment el PSC, i el que queda d'Unió Democràtica de Catalunya, que presenta com a candidat l'ex-conseller Ramon Espadaler. El líder dels demòcrates, Josep Antoni Duran Lleida, no ha volgut presentar-se a Catalunya, i tot apunta que podria fer-ho a Madrid. Lògicament, la gran força és la proposta de Catalunya Sí que es Pot, que aprofitarà la tirada de Pablo Iglesias. El manifest de l'acord Podem-ICV-EUiA presenta una gran diferència amb el federalisme que promou el PSC.

Preveu un “procés constituent català fonamentat en la plena sobirania del poble català com a subjecte col·lectiu que pot decidir el seu futur, no subordinat” que culmini amb una Constitució pròpia i una República Catalana que decideixi en referèndum la vinculació amb l'Estat. Aquest procés tindria una “voluntat de col·laboració fraterna entre els pobles i des de l'impuls de processos constituents que puguin interinfluir-se i afavorir-se arreu de l'Estat”. És, per tant, una proposta molt més atractiva i concreta, a la qual també podrien sumar-se molts indecisos de l'esquerra que no gosen fer el pas a l'independentisme però que tampoc no se senten còmodes amb la fórmula

1. Després de l'escissió del 50% del partit, Unió presentarà una candidatura encapçalada per Ramon Espadaler, que vol combatre l'independentisme de CDC.
2. Catalunya Sí que es Pot és una coalició de Podem i ICV-EUiA que aspira a ser força central al Parlament de Catalunya, amb una proposta que defensa el dret a decidir.
3. El PP, el PSC i C's es disputaran els vots del bloc unionista. Alicia Sánchez Camacho, si finalment és ratificada pel PP espanyol com a candidata, Miquel Iceta i Inés Arrimadas en són els candidats..

unionista del PSC. Per una altra banda, l'acord entre aquestes forces per concórrer també a les eleccions espanyoles significarà que Podem-ICV-EUiA tindrà grup propi al Congrés diferenciat del de Podemos.

Pel que fa al PSC, ho tindrà molt difícil per arreplegar massa vots d'aquest graner. La seva proposta federalista, que dependria d'un PSOE fort a Madrid capaç de reformar la Constitució, no aporta cap novetat respecte dels darrers comicis, i des del punt de vista social, Podem-ICV-EUiA es pot presentar neta de casos de corrupció i innegablement defensora dels drets de les classes més desfavorides i de la justícia social.

Finalment, Unió, que basarà la seva campanya en els atacs a l'independentisme i a Podem-ICV-EUiA presentant-se com l'única formació del catalanisme moderat, podria esgarrapar vots d'alguns convergents descontents, però sobretot pot aspirar a captar paperetes del bloc unionista procedents del PP i de Ciutadans que puguin sentir-se atrets per la bona sintonia de Duran Lleida amb l'unionisme estatal. Amb un programa netament autonomista, la nova Unió ha assegurat que té grans aspiracions en les primeres eleccions en què concorrerà sense el paraigua de CDC. Aconseguir el primer diputat a la circumscripció de Barcelona costa uns 80.000 vots.

El No que no s'uneix

Al bloc unionista hi ha el PP i C's, que es neguen a admetre el caràcter plebiscitari però que han fet propostes de confluència estratègica precisament en clau plebiscitària per aturar una possible majoria sobiranista. C's, amb enquestes molt favorables, i el PP català, en caiguda lliure, buscaran aliances parlamentàries, confiats també que l'executiu de Mariano Rajoy aplicarà la llei per aturar unes eleccions democràtiques. De fet, Madrid ja ha avisat que "hi ha procediments suficients per frenar una eventual declaració d'independència".

L'estratègia del PP, a qui les enquestes vaticinen un enfonsament espectacular que recolliria Ciutadans, implicava buscar el suport de C's per tirar endavant una moció de censura contra Artur Mas perquè no pogués convocar eleccions el 27S i les hagués d'endarrerir. Una opció que el partit d'Albert Rivera, però també el PSC, han descartat perquè es contradiria amb la seva tesi que cal posar fi a l'executiu de CDC. Amb aquesta moció fracassada, Camacho volia evitar, "per responsabilitat i generositat", que "Mas ens porti al desastre i convoqui unes eleccions per trencar Espanya".

Pel que fa al PSC, el primer secretari del PSC i candidat, Miquel Iceta, ha assegurat que la seva formació prioritzarà les aliances d'esquerres a la cambra catalana, si bé resta a l'expectativa de qui pugui ser el candidat de Catalunya Sí que es Pot. Això sí, Iceta ha deixat clar que la candidata de C's, Inés Arrimadas, "no serà presidenta de la Generalitat amb els vots del PSC". Aposta per la via de reformar la Constitució, i defensa que cal obrir el procés de negociació per "no decebre determinades expectatives ciutadanes", ja que també cal "l'aprovació de la majoria dels catalans". En aquest punt, confia en el suport de Podemos i C's.

Sigui com sigui, la partida ha recomençat amb les fitxes canviades de lloc. Queden tot just un parell de mesos per saber qui la guanyarà. •